

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra VESTALINDEN (1838)

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 196. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-paludanm01-shoot-idm140207706087984.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Ned over Tiberen og Romas Høie
Sit første Lysglimt sender Dagens Øie,
Og heelt i Guldglants straalers Bjergets Top;
I Morgenrøden flyver Fuglen op,
Og ingen Vægt dens Bryst og Vinge tynger,
Mens for den unge Dag sin Fryd den synger.
Fra Bjergets Sti, hvor Æslet har sin Gang,
Igennem Luften lyder Klokketklang;
Fra Dalens Vei, hvor Hjorden gaaer forbi,
Blidt toner Hyrdefløitens Melodi;
Fra Skovens fjerne Lunde Hornet klinger,
Og giver Hindens lette Fødder Vinger.
Alt vækkes i den klare Morgenstund,
Alt lever op, paa Bjerg, i Dal, i Lund,
Alt rører sig langs Tiberflodens Sider,
Hvor mellem Siv den gule Bølge glider.
Hist roer en Fisker - hist paa Bredden staaer
Hans unge Hustru med de brune Haar;
Den lille Søn, som nys hun holdt ved Barmen,
Hun høit mod Lyset løfter op paa Armen.
Og hist fra Hyttens Dør, hvor Duggens Graad
Paa Mosset og paa Græsset perler vaad.
De muntre Børn paa Engen ud sig skynde,
For strax med Leg nu Dagen at begynde.

Dog medens udenfor den store Stad
Hver Skabning rører sig og aander glad,
Og Alting drikker Liv af Lysets Kilde,
Hvi drager gjennem Byen nu saa stille
Fra Vestatemplet, fra Gudindens Hjem,
Den tause, sørgeklædte Skare frem?
Hvi gaae Lictorerne saa dybt nedbøied?
Hvi vandre Præsterne med Sorg i Øiet,
I Glandsen af den friske Morgensol
Omkring den tættillukte Bærestol?
197 Hvi lyde foran Toget nu de bange,
De dybe, ængstelige Klagesange? -
Ak, bag sit dunkle Forhæng Baaren har
Det levende og dog saa stumme Svar:
Der sluttes Fulvia, den unge Qvinde,
Bestemt til Gravens rige Offer, inde,
Hun, som sin Eed, sit Kydskhedsløfte, brød;
Der bæres Vestalinden til sin Død,
Mens hist paa Torvet, som til Templet støder,
Nu hendes Elsker - nu Marcellus bløder. -
Beständig fremad Sørgetoget gaaer,
Og hver en romersk Ridder, som det naaer,
Sig slutter sorgfuld til de mørke Rader,
Der skride langsomt gjennem Byens Gader. -
Alt den collinske Port, en Bue lig,
Og alt Forbrydermarken viser sig;
Der Graven er, der er den dybe Hule,
Som snart den unge Fulvia vil skjule.

Men træd herhen paa Veien, ved hvis Rand
Just nu det store Baal man tænder an,
Mens fra det Fjerne Choret's Sang sig nærmer.
Her hviler Loftets Lem, som Hulen skjærmer,
Og som, naar eengang den er lukket til,
Sig aldrig meer for Dagen aabne vil;
Her Stigen staaer, som, naar nu brudt er Staven,
Skal bringe Off' ret skridtviis ned i Graven,
Men ad hvis Trin hun op ei mere gaaer.
Her - dybt paa Hulens Bund - en Løibænk staaer
Og her det lille Marmorbord, hvis Plade
Alt bærer Skaalen og de gyldne Fade,

Der gjemme Vand og Olie, Melk og Brød,
Til Livets Næring ved en langsom Død.
I Krogen hist den matte Lampe hænger;
Den lyse Dag nu reent dens Glands fortrænger,
Men o, det varer kun en føie Stund,
Da vil den skinne klart i Hulens Bund;
Høit vil den flamme, naar først Graven lukkes,
Før den gaaer ud - før den for evig slukkes.

I langsom Gang til Hulen Toget naaer;
Paa Jorden sættes ned den lukte Baar,
Og medens Folket Gravens Rand omringer,
Med dæmpet Stemme Sørgechoret bringer
Ved Fløiternes den melankolske Klang
Til Vestas Guddom en Forsoningssang.
198 I Baalet Præsten ud sit Offer gyder,
Og Chorets sidste Klage-tone lyder
Endnu da Baarens Forhæng drages af,
Og Fulvia henvandrer til sin Grav.
Med sænket Hoved Jorden hun betræder,
Af Sløret dækket, i de hvide Klæder
(Den ubesmittede Gudindes Dragt)
Og i den purpurrøde Kappes Pragt;
Og som en Støtte staaer hun taus og stille
Paa Grændsen nu, hvor Liv og Død sig skille.
Da træder Præsten til - og brat hans Haand
Om hendes Hoved løser Slørets Baand
Og Kjæden, der om Halsen rundt sig vinder -
Og pludselig, som naar en Sky forsvinder,
Fra Vestalindens Pande Sløret gled,
Mens over Skuldren Kappen synker ned.
O see, hvor ung og skøn! - En Genius lig
Her ved sin egen Grav hun hæver sig
Til Døden viet og mod Mørket bøiet:
Paa Jorden fæster stirrende hun Øiet,
Ret som om Synet af den hvide Dragt,
Nu hendes Dødsdragt, hende gjør forsagt.
Fast om den ene Haand den anden holder,
Men ei til Bøn som fordem hun dem folder,
Den dybe Skræk dem ene binder fast.
Da løfter hun sit Hoved op ihast,
Og som forvirret hun omkring sig skuer,
Og Hver, som seer det, i sit Hjerte gruer.
Med eet opklares dog det stive Blik,
Med eet tilbage hun sin Samling fik -
Hun rødmer høit - og høit det Bryst sig hæver,
Som Mindets Qval og Lyst nu gjennembæver.
Dybt sænker hendes Pande sig igjen
Og til den aabne Grav hun træder hen,
Af Præsten støttet, som den Svage fører.
Det første Trin af Stigen hun berører,
Saa staaer hun atter stille - Dødens Chor
Til hende taler med de sidste Ord:

Nu bort fra denne Verden gaaer
Din Fod, mod Dybet vendt:
Den Sol, som høit paa Himlen staaer,
For dig sit Løb har endt.
Ei meer i Aftenrødens Skin
Dens Nedgang skuer du,
Og aldrig meer du aander ind
En Morgenluft som nu.

Af hver en jordisk Ven forladt
Paa Eensomhedens Vej,

Du vandrer til den stille Nat,
Som Stjernen klarer ei.
Der, gennem Mørkets Porte frem,
Ad Smertens trange Sti,
Du stunder mod det sidste Hjem,
Hvor Straffen er forbi.

Een Trøst dog rummes i din Vee,
End er dig Vesta nær;
Af hendes Lampe skal du see
I Mulmet Straalens Skjær.
Fra Luen lyser Naadens Bud,
Og luttret ved dens Skin,
Og favnet mildt som Dødens Brud,
Gaaer du til Hvilen ind.

Her Choret taug - og Vestalindens Fod,
Der paa det første Trin af Stigen stod,
Dens næste Trin nu skjælvende berører;
Og nu - som naar en Tones Klang man hører
Langsomt at hendøe, saadan Dødens Pant,
Ung Fulvias Skikkelse, for Øiet svandt.
Først - mens ad Stigens Trin hun nedsteg stille -
Først tabte Blikket hendes Fod, den lille,
Saa af den ranke Skabning Meer og Meer,
Til sidst det fagre Hoved kun man seer.
Da standsed hun medeet - og hendes Øie
Sig uvilkaarlig vendte mod det Høie,
Mod Himlen og mod Solen med et Blik,
Hvori sin Glands af Døden Livet fik.
Kun et Secund det vared - dog sig gjemte
I Blikket Minder, som man aldrig glemte -
Da Vei til Dybet hendes Øie fandt,
Og Brynet, Panden, Lokkerne forsvandt.